

Dalyko pavadinimas / Course title: Scenos ir ekraninio meno teorijos / Stage and Screen art theory

Dalyko tipas / Type of course: Pasirenkamas doktorantūros dalykas / Optional doctoral programme course

Apimtis kreditais / Number of credits allocated:ECTS: 8

Dėstytojas / Name of lecturer: doc.dr. Renata Šukaitytė, prof.dr. Rasa Vasinauskaitė

Dalyko anotacija / Course abstract:

Dalykas Scenos ir ekraninio meno teorijos supažindina su reikšmingomis teatro, performanso, kino, vaizdo žaidimų teorijos kryptimis, problemomis ir aktualiais teoriniais konceptais, formuojančiais šiuolaikinės scenos ir ekraninės kultūros sampratą. Kurso metu doktorantams pristatoma, kaip vykstant kultūrinei, socialinei, technologinei, meninei kaitai, keitėsi filosofų, teoretikų bei menininkų požiūris į scenos menus ir kiną bei kitas skaitmenines medijas bei, kaip keitėsi pati teorinė scenos ir ekraninio meno mintis.

Doktorantai skatinami ir lavinami kritiškai analizuoti teorijos ir meninių artefaktų tarpusavio sąveikas bei aptarti, kaip atskiros teorinės nuostatos ir konceptai atsispindi atskirų kūrinių tematikoje, naratyvinėje struktūroje bei jų „perskaitymo“ strategijose.

dalyko tikslas:

- Išstudijuoti reikšmingas šiuolaikinės scenos ir ekraninio meno teorijas, autorius ir jų plėtojamas koncepcijas;
- lavinti doktorantų analitinius ir taikomuosius gebėjimus – atpažinti dominuojančius scenos ir ekraninio meno teorijos diskursus ir gebėti juos analizuoti

Siekiami dalyko studijų rezultatai / At the end of the course a doctoral student is expected to be able to:

Siekiami dalyko studijų rezultatai / At the end of the course a doctoral student is expected to be able to:		
Trečiosios studijų pakopos studijų rezultatų aprašymo dalys	VDA, LKTI ir LMTA menotyros krypties doktorantūros programos siekiami rezultatai	Dalyko rezultatai
<i>Žinios, jų taikymas:</i> Naujausios sistemingos mokslinių tyrimų arba meninės veiklos žinios, kurias geba taikyti kuriant naujas fundamentines žinias ir idėjas, sprendžiant strateginio pobūdžio veiklos uždavinius.	<ul style="list-style-type: none">• įgyja naujausių sistemingų savo srities mokslinės veiklos žinių ir patys jas kuria.• geba taikyti naujas fundamentines žinias ir idėjas, keliant ir sprendžiant savo srities strateginio pobūdžio uždavinius.	<ul style="list-style-type: none">• žinos reikšmingiausias šiuolaikinės scenos ir ekraninio meno teorijos kryptis, autorius ir koncepcijas;• gebės taikyti pasirinktas teorines prieigas ir koncepcijas šiuolaikinių scenos ir ekraninio meno artefaktų ir fenomenų analizėje.
<i>Gebėjimai vykdyti tyrimus:</i> Gebą pasiūlyti, analizuoti, sintetinti, sisteminti ir kritiškai vertinti naujas ir sudėtingas	<ul style="list-style-type: none">• geba pasiūlyti, analizuoti ir kritiškai vertinti naujas idėjas, ieškant originalių mokslinės veiklos ir	<ul style="list-style-type: none">• Gebės kritiškai vertinti ir analizuoti scenos ir ekraninio meno teorijas ir kūrybingai jas taikyti

<p>idėjas, ieškant originalių mokslinių, meninės veiklos ir visuomeninės reikšmės strateginių sprendimų, sprendžiant sudėtingas mokslo, visuomenės ir kultūros plėtros, profesinės veiklos arba meninės veiklos problemas. Geba planuoti ir vykdyti fundamentinius ir taikomuosius mokslinius didelės apimties tyrimus arba kultūros ir meno projektus, kurie reikšmingai išplečia žinių ribas.</p>	<p>visuomeninės reikšmės strateginių sprendimų.</p> <ul style="list-style-type: none"> • geba planuoti ir vykdyti fundamentinius ir taikomuosius mokslinius didelės apimties tyrimus arba kultūros ir meno projektus, kurie reikšmingai išplečia žinių ribas. 	<p>pasirinktų fenomenų analizei</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebės rengti analitinius teorinius mokslinius tekstus
<p><i>Specialieji gebėjimai:</i> Geba, remiantis naujausiomis mokslinių tyrimų teikiamomis žiniomis, kurti originalias mokslinių tyrimų, studijų, kultūrinės ir meninės veiklos, naujovių kūrimo priemones ir instrumentus. Geba savarankiškai dirbti intelektinį, meninį ir kūrybinį darbą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • turi susiformavusią pasaulėžiūrą, profesines ir bendrąsias kompetencijas, reikalingas savarankiškai mokslinei tiriamajai veiklai vykdyti ir naujovėms diegti. • geba kurti inovatyvias savo srities mokslines ir kūrybines idėjas ir priemones bei instrumentus jų raiškai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Įgis teorinius analitinius įrankus šiuolaikiniams meno ir kultūros fenomenams tirti ir aiškinti • Gebės atlikti savarankiškus meno ir kultūros fenomenų tyrimus
<p><i>Socialiniai gebėjimai:</i> Geba bendrauti su kolegomis, mokslinė bendruomene ir visuomene, perteikiant savo veiklos srities naujoves ir tolesnės plėtros perspektyvas, plėtoti kūrybinę veiklą bei kultūrą, skatinti visuomenės raidai palankią techninę, visuomeninę ir kultūrinę pažangą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geba bendradarbiauti su mokslo ir kultūros bendruomene inicijuojant inovatyvius nacionalinės reikšmės ir tarptautinius mokslinės tiriamosios veiklos projektus. • plėtoja mokslinę tiriamąją veiklą, formuojančią visuomenei palankų kultūrinį ir socialinį kontekstą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebės pristatyti ir paaiškinti visuomenei aktualius šiuolaikinio meno ir kultūros virsmus
<p><i>Asmeniniai gebėjimai:</i> Geba tobulėti, projektuoti tolesnę savo ir ekspertų komandos mokymosi perspektyvą. Imasi atsakomybės kritiškai vertinti strateginius savo veiklos srities sprendimus, geba greitai reaguoti į dinamiškus visuomeninės, ekonominės, kultūrinės ir technologinės aplinkos pokyčius, atskleisti ir plėtoti kūrybinius intelektinius asmens gebėjimus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plėtoja asmeninę saviraišką, formuoja mokymosi visą gyvenimą įgūdžius, kritinio vertinimo nuostatas. • plėtoja kūrybinius ir intelektinius gebėjimus nuolat kintančioje profesinėje ir socialinėje aplinkoje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Įgis kritinio mąstymo ir akademinio rašymo įgūdžių, reikalingų sėkmingai mokslininko karjerai.

Dalyko turinys / Course content:

1. Vizualioji kultūra ir jos tyrimai: paradigminiai pokyčiai XX a. 9-10 deš. –XXI a. 1-2 deš. (Nicholas Mirzoeff, Ella Shogat, Robert Stam, Irit Rogoff, Gillian Rose)
2. Kino ir scenos menų filosofijos tarpusavio sąveikos (Gilles Deleuze; Stanley Cavell, Alain

- Badiou, Jacques Rancière)
3. Tikrovės samprata scenos ir ekraniniuose menuose (Bill Nichols; Stella Bruzzi, Chris Cagle)
 4. Istorinis ir atminties diskursas scenos mene, kine ir medijose (Hayden White; De Cesari, C. ir Rigney,)
 5. Dokumentinis kinas kaip tyrimas (Mike Wayne)
 6. Auditorijos problematika teatro, kino ir medijų teorijoje (Henry Jenkins; John Hartley, Jacques Rancière)
 7. Intermedialumas scenos ir kino teorijoje bei praktikoje (Jay David Bolter, Richard Grusin; Irina Rajewsky, Ágnes Pethő, Chiel Kattenbelt)
 8. Imersinio teatro teorijos ir praktika (Gareth White, Catherine Bouko, Adam Alston)

Studijų metodai / Teaching methods: Probleminis dėstymas, seminarai, atvejų analizės

Atsiskaitymo formos / Forms of assessment forms ir vertinimo kriterijai ir metodai/ Criteria and methods of assessment:

Užduotis / Assignment	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai / Assesment criteria
Pasirinktos teorinės problemos analizė raštu	60	Gruodžio mėn.	Vertinami šie rašto darbo kokybės aspektai: Darbo temos ir problemos pagrindimas – 2, Tikslo ir uždavinių formulavimas, jų realizavimas -2, Darbo teorinis lygis (gebėjimas taikyti pasirinktą teoriją ar konceptą) – 2, Tyrimo kokybė – 2, Išvadų pagrįstumas – 1, Kalbos stilius ir kokybė – 1.
Dalyvavimas diskusijose seminarų metu	40	semestro eigoje	Vertinami šie aspektai: Atlieka visas numatytas užduotis – 2, Dalyvauja seminaruose – 2, Išsako argumentuotą nuomonę apie skaitytus tekstus – 2, Analizuoja atvejus -2, Įgytas žinias taiko diskusijose – 2.

Dėstymo kalba / Language of instruction: Lietuvių

Privaloma literatūra / Reading list:

1. Badiou A. Cinema, Polity Press, 2013.
2. Bruzzi, Stella. New Documentary. London & New York: Rotledge. 2006.
3. Cavell, Stanley. The World Viewed: Reflections on the Ontology of Film, 1979. Harvard University Press.

4. De Cesari, Chiara and Rigney, Ann (2014). *Media and Cultural Memory/ Medien und kulturelle Erinnerung*, Vol. 19. *Transnational Memory. Circulation, Articulation, Scales*. Chiara De Cesari (ed.) and Ann Rigney (ed.). Berlin: De Gruyter,
5. Deleuze, G. *Cinema 1: The Movement-Image*. London: Continuum, 2009.
6. Deleuze, G. *Cinema 2: Time-Image*. London: Continuum, 2010.
7. Hartley J. *Digital Futures for Cultural and Media Studies*. Willey-Blackwell, 2012.
8. Jenkins H. *Convergence Culture. Where Old and New Media Collide*, New York, London: New York University Press, 2008.
9. Nichols B. *Speaking Truths with Film: Evidence, Ethics, Politics in Documentary*, 2016
10. Mirzoeff. N. *How to See the World*. Basic Books, 2016.
11. Mirzoeff N. (sud.) *The Visual Culture Reader*. Routledge, 1998.
12. Rancière R. *The Emancipated Spectator*, Verso, 2011.
13. Rancière R. *The Future of the Image*, Verso, 2009.
14. Wayne M. *Documentary as Critical and Creative Research in Rethinking Documentary. New Perspectives, New Practices*. Austin T.; De Jong W. (eds.) Open University Press, 2008.
15. White, H. *Historiography and Historiophoty*, *The American Historical Review*, 1988. T. 93, nr. 5, Oxford University Press.
16. *Mapping Intermediality in Performance*. Edited by Sarah Bay-Cheng, Chiel Kattenbelt..., Amsterdam University Press, 2010.
17. Kattenbelt Chiel. *Intermediality in Theatre and Performance: Definitions, Perceptions and Medial Relationships*. In *Cultura, Lenguaje y Representacion / Culture, Language and Representation*, Vol. VI, 2008, p. 19–29. <https://core.ac.uk/download/pdf/39085592.pdf>
18. Pethő Ágnes. *Intermediality in Film: A Historiography of Methodologies*, in *Acta Univ. Sapientiae. Film and Media Studies*, 2010, Nr. 2, p. 39–72. <http://www.acta.sapientia.ro/acta-film/C2/film2-3.pdf>
19. Bolter J. D. and Grusin R. *Remediation. Understanding New Media*, The MIT Press, 1998.
20. White G. *On Immersive Theatre*, in *Theatre Research International*, 2012, Vol. 37, No. 3, p. 221–235. <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/9B7E65D36308389C77542D00E6C8845F/S0307883312000880a.pdf/on-immersive-theatre.pdf>
21. Bouko C. *Interactivity and immersion in a media-based performance*, <http://www.participations.org/Volume%2011/Issue%201/15.pdf>
22. Bouko C. *Dramaturgy and the immersive theatre experience*, in *The Routledge Companion to Dramaturgy*. Ed. By Magda Romanska, Routledge, 2014, p. 459–465.

Papildoma literatūra / Additional literature:

1. Braudy L., Cohen M. *Film Theory and Criticism: Introductory Readings*, Oxford University Press, 2004.
2. Smith M., Wartenberg E. (sud.). *Thinking through Cinema. Film as Philosophy*. Oxford: Blackwell Pub. 2006.
3. Stam R., Miller T. (eds.) *Film and Theory. An Anthology*. Oxford: Blackwell Publishers, 2000.